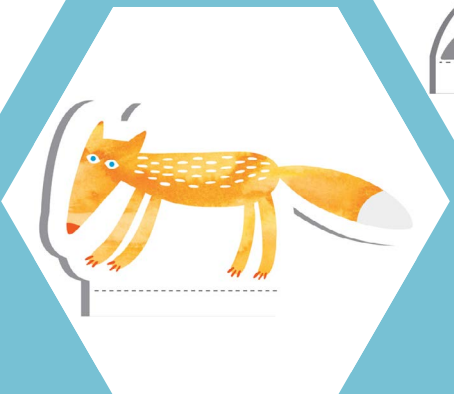
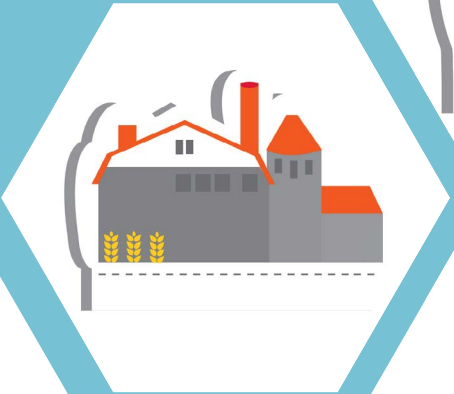
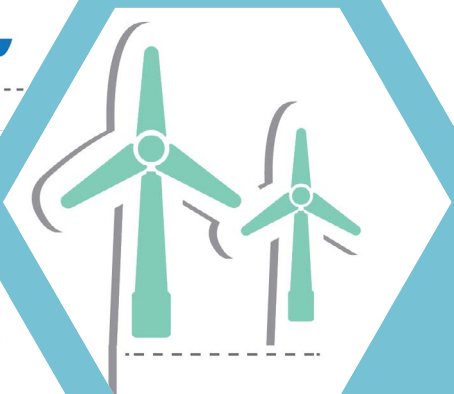

ÖSTERBOTTENS LANDSKAPSPLAN 2040

UTLÅTANDEN, ÅSIKTER OCH BEMÖTANDEN

PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING

Ditt Sinun

ÖSTERBOTTEN | POHJANMAASI
Landskapsplanen 2040 Maakuntakaava

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
-----------------------------	---

Sammandrag av utlåtandena och deras bemötanden	4
---	---

2.1 Staden Jakobstad	4
2.2 Pedersöre kommun	4
2.3 Nykarleby stad	4
2.4 Vörå kommun	5
2.5 Korsholms kommun	5
2.6 Storkyro kommun	5
2.7 Laihela kommun	5
2.8 Vasa stad	5
2.9 Malax kommun	6
2.10 Korsnäs kommun	6
2.11 Närpes stad	6
2.12 Kristinestads stad	6
2.13 Kaskö stad	6
2.14 Södra Österbottens förbund	7
2.15 Mellersta Österbottens förbund	7
2.16 Satakunta förbund	8
2.17 Norra Österbottens förbund	8
2.18 Sastmola kommun	8
2.19 Havs- och vattenmyndigheten	8
2.20 Länsstyrelsen Västerbotten	9
2.21 Länsstyrelsen i Västernorrland	10
2.22 Umeå kommun	10
2.23 Inrikesministeriet	10
2.24 Finansministeriet	10
2.25 Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten	10
2.26 Närings-, trafik- och miljöcentralen i Österbotten	14
2.27 Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland	14
2.28 Museiverket	14
2.29 Trafikverket	15
2.30 Finlands skogscentral, södra serviceområdet	16
2.31 Geologiska forskningscentralen	16
2.32 Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur	17
2.33 Aktion Österbotten r.F.	17
2.34 Vapo Oy	18
2.35 Fingrid	19

Sammandrag av åsikterna och deras bemötanden	20
---	----

3.1 Vasa Elektriska	20
3.2 Vasa Elnät	20
3.3 Vasa Vatten	20
3.4 Keski-Pohjanmaan Yrittäjät	20
3.5 Andelslaget Solrutten	21
3.6 Stefan Mannsén	22

Sammanfattning

Programmet för deltagande och bedömning (PDB) för Österbottens landskapsplan 2040 godkändes i landskapsstyrelsen 21.12.2015 och var framlagt 6.1–12.2.2016. Utlåtanden begärdes av 85 myndigheter, organisationer och centrala föreningar. I begäran om utlåtande ombads den yttrande instansen ta ställning till huruvida de preliminära målen för Österbottens landskapsplan var de riktiga och de planerade utredningarna de rätta. Samtidigt informerades ett stort antal intressenter ss. universitet, föreningar, arbetsgrupper och företag om att programmet för deltagande och bedömning var framlagt och att det är möjligt att lämna in sina åsikter om det.

Om att programmet för deltagande och bedömning var framlagt informerades även i dagstidningarna Pohjalainen, Vasabladet, Österbottens Tidning och Syd-Österbotten med betalda kundgörelser. Media informerades om det framlagda programmet med ett pressmeddelande och utöver det informerades allmänheten och samarbetspartner om saken via förbundets Facebook-sida samt på webbplatsen www.obotnia.fi.

Programmet för deltagande och bedömning presenterades för myndigheterna 19.1.2016, samt för allmänheten 19.1.2016 i Vasa, 26.1.2016 i Närpes och 28.1.2016 i Pedersöre.

Sammanlagt inlämnades 35 utlåtanden och 6 åsikter. Allmänt ansågs programmet för deltagande och bedömning vara väl gjort och ge en tydlig bild av planeringsprocessen. De preliminära målen ansågs även vara de rätta och de planerade utredningarna tillräckliga. Utlåtandena handlade mer om det fortsatta arbetet: Vad och vilka intressenter som ska beaktas samt vilka utredningar som borde göras och hur.

Utlåtandena leder till följande kompletteringar i programmet för deltagande och bedömning.

- ▶ Delmålsättningen om klimatlösningar (s.13) ändras till "en region med långsiktiga lösningar för klimatanpassning och begränsad klimatpåverkan".
- ▶ Listan över saker som utreds eller ses över (s.15) kompletteras med en utredning om tysta områden.
- ▶ Listan över saker som utreds eller ses över (s.15) kompletteras med en utredning om energisystemen i sin helhet.
- ▶ Österbottens Svenska Producentförening (ÖSP) och Österbottens skogsvårdsförening inkluderas i listan över "Myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen" (s.16).
- ▶ Kapitlet om konsekvensbedömningen (s.21) kompletteras med en text som berättar vad som menas med en fortgående konsekvensbedömningsprocess och på vilket sätt bedömningsinformation tas fram i planprocessens olika skeden.
- ▶ På s. 23 tillsätts ett stycke som beskriver hur den nuvarande landskapsförvaltningen och den framtida regionala förvaltningen kopplas samman i planprocessen ifall Österbottens landskapsplan 2040 inte godkänns innan utgången av 2018.
- ▶ På s. 23 tillsätts ett stycke om havsplanering.

Åsikterna leder inte till några ändringar i programmet för deltagande och bedömning.

Programmet för deltagande och bedömning, utlåtandena, åsikterna samt deras bemötanden behandlas på myndighetsmötet 17.3.2016.

Ditt Sinun

ÖSTERBOTTEN | POHJANMAASI
Landskapsplanen 2040 Maakuntakaava

2 Sammandrag av utlåtandena och deras bemötanden

2.1 STADEN JAKOBSTAD

1. Programmet för deltagande och bedömning är välskrivet, välstrukturerat och lättförståeligt.
2. Landskapsplanens betydelse för och roll i planeringssystemet samt de utgångspunkter vilka påverkar landskapsplanen är utförligt beskrivna.
3. De utredningar som landskapsplanen grundar sig på är tillräckliga för planeringen av markanvändning på landskapsnivå.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Noterat.
3. Noterat.

2.2 PEDERSÖRE KOMMUN

1. Programmet för deltagande och bedömning ger på ett lättförståeligt sätt en bra bild av utgångspunkterna och målsättningarna.
2. Den planerade dialogen ger intressenterna och markägare en förståelse för vikten av sitt deltagande.
3. Intressenterna och myndigheterna har beaktats i tillräcklig utsträckning.
4. Den planerade konsekvensbedömningen är tillräcklig.
5. En "rullande landskapsplan" kan leda till en mer flexibel och dynamisk landskapsplan.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Noterat.
3. Noterat.
4. Noterat.
5. Noterat.

2.3 NYKARLEBY STAD

1. Programmet för deltagande och bedömning är informativt och innehåller all väsentlig data om planprocessen och dess skeden samt de uppställda preliminära målen.
2. Primärnäringarnas roll och betydelse borde få större synlighet i landskapsplanen.
3. Huvudmålsättning 3 under "Österbottens klimatstrategi 2040" borde formuleras "inget avfall – alla biprodukter är en resurs".

Bemötande:

1. Noterat.
2. I de preliminära målsättningarna, under konkurrenskraftig region, lyfts fram att regionstrukturen ska främja näringslivet såväl i tätorterna som på landsbygden. Vidare att områdets särdrag värderas, utvecklas och lyfts fram. Dessa målformuleringar innefattar också primärnäringarna. Under uppgörande av planen utreds följande: regionalt betydelsefulla områden för åkrar, skogsbruk och kreatursbesättning. Vidare utreds fiskerinäringen, växthusnäringen och pälsdjursnäringens behov av områden. Inom trafiken har landsbygdsnäringarnas behov av det lägre vägnätet samt bioenergi och logistik utretts.
3. Österbottens klimatstrategi 2040 har varit ute på remiss och arbetet är nu på slutrakan. Målsättningarna ändras inte längre i detta skede.

2.4 VÖRÅ KOMMUN

1. Har inget att anmärka mot programmet för deltagande och bedömning för Österbottens landskapsplan 2040.

2.5 KORSHOLMS KOMMUN

1. Tanken med en rullande landskapsplanering låter intressant och ger möjlighet till en landskapsplan som hela tiden hålls aktuell.
2. Växelverkan mellan stad och landsbygd och ett utvecklat bynät är viktigt eftersom Korsholm är den enda kommunen i Vasaregionen där befolkningen har ökat på glesbebyggelseområdena.
3. Det mångsidiga näringslivet på landsbygden bör beaktas och programmets ramvillkor för planeringen får inte verka hämmande på projekt som främjar näringslivet på landsbygden.
4. Korsholms kommuns strategiska generalplan bör beaktas vid landskapsplaneringen så att boende, näringsliv, logistiska förbindelser och rekreation sammanfaller med det som anvisas i den strategiska generalplanen.
5. Medborgararenan kunde genomföras i form av ett virtuellt vardagsrum där alla intresserade kan följa och medverka i diskussionen.
6. I landskapet verksamma ungdomsorganisationer, ungdomsfullmäktige och ungdomsråd borde engageras.

2.6 STORKYRO KOMMUN

1. En av landskapsplanläggningens målsättningar bör vara ett tätt samarbete med grannlandskapsförbunden för att skapa förutsättningar för näringslivets betingelser.
2. Landskapsplanen bör främja förbindelserna mellan kommuncentrumen samt förverkligandet av utvecklingskorridorerna mellan landskapscentrumen.

2.7 LAIHELA KOMMUN

1. De preliminära målsättningarna är de rätta och de planerade utredningarna tillräckliga.

2.8 VASA STAD

1. I programmet för deltagande och bedömning är planens målsättningar, utredningarna, den breda dialogen och konsekvensbedömningen utförligt beskrivna.

Bemötande:

1. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.
2. En region där stad, tätort och landsbygd samverkar är en av landskapsplanens delmålsättningar.
3. En region där regionstrukturen främjar näringslivet såväl i tätorterna som på landsbygden är en av landskapsplanens delmålsättningar.
4. Korsholms kommuns strategiska generalplan utgör en viktig utgångspunkt för Österbottens landskapsplan. Enligt planläggningssystemet är det dock generalplanen som ska förverkliga landskapsplanen och inte tvärtom.
5. Tanken med medborgararenan, där olika befolkningsgrupper är representerade, är att en relativt liten grupp arbetar tillsammans under hela planprocessens gång. Men arenan är naturligtvis öppen för dem som är intresserade. Landskapsplanen och dess lösningar kan diskuteras/kommenteras på förbundets webbplats, Facebook-sida och i bloggen.
6. Målsättningen är att föra en mer ingående dialog med ungdomar. Ett samarbete med Jakobstads gymnasium har inletts och ett samarbete med VYH inleds senare. Ungdomarna kommer också att vara representerade i medborgararenan. Ett mer utvidgat samarbete med ungdomar övervägs utgående från de resurser som finns.

Bemötande:

1. Österbottens landskapsplan uppgörs i samarbete med grannlandskapsförbunden, särskilt gällande Storkyro.
2. Förbindelserna mellan kommuncentrumen behandlas i planläggningsprocessen. Hur utvecklingskorridorerna mellan landskapscentrumen anvisas i landskapsplanen diskuteras under planprocessen.

Bemötande:

1. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.

2. Att uppgöra en helhetslandskapsplan är ett bra beslut. Samtidigt kan granskas vilka konsekvenser de kommande ändringarna i markanvändnings- och bygglagen har på landskapsnivå gällande alla delområden. Lagändringen kan leda till förändringar i hur handeln ska anvisas i landskapplanen och hur beteckningarna ska tolkas.
3. I helhetslandskapsplanen kan Torkkola och en anvisning av den befintliga vindkraftsparken granskar på nytt.
4. För landskapsplanarbetet har ställts höga målsättningar och arbetet kommer att kräva en insats av även stadens tjänstemän förutom invånarnas och politikernas deltagande.
5. En rullande landskapsplanering är även nationellt sett en ambitiös målsättning.
6. Staden bör aktivt delta i uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040.

2.9 MALAX KOMMUN

1. Har inget att anmärka på programmet för deltagande och bedömning.

2.10 KORSNÄS KOMMUN

1. Omfattar planen för deltagande och bedömning i sin nuvarande form.

2.11 NÄRPES STAD

1. De preliminära målen är tillräckliga och de viktigaste delmålen är: en region där regionstrukturen främjar näringslivet såväl i tätorterna som på landsbygden, en region där stad, tätort och landsbygd samverkar och erbjuder mångsidiga boendemöjligheter samt hållbara trafikförbindelser
2. De planerade utredningarna är de rätta.

2.12 KRISTINESTADS STAD

1. Programmet för deltagande och bedömning är grundligt utarbetat och skrivet på ett lättbegripligt och tydligt sätt.
2. Innehållet, målsättningarna och utredningarna som landskapsplanen kommer att basera sig på är tillräckliga.

2.13 KASKÖ STAD

1. Kaskö djuphamns utvecklingsmöjligheter bör beaktas i planlägningsprocessen. Kaskö hamn hör till det europeiska TEN-T-hamnätverket och detta bör framgå ur landskapsplanen. Farleden till Kaskö hamn ska kunna muddras och fördjupas.
2. Kaskö fiskehamn har både regional och nationell betydelse.
3. I planen bör anvisas en trafikförbindelse från Kaskö till Sverige (NECL).

2. Förändringarna i markanvändnings- och bygglagen kommer att beaktas i planlägningsprocessen i den mån ändringarna kommer i tid och inom ramen för de resurser som finns att tillgå.

3. Vindkraft är ett tema som troligtvis inte behandlas i Österbottens landskapsplan 2040.

4. Noterat.

5. Noterat.

6. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.

2. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.

2. Noterat.

Bemötande:

1. Kaskö hamn är en av landskapets viktigaste hamnar och kommer att beaktas i planprocessen. Hamnbeteckningarna kommer att diskuteras under planprocessen. Muddring och fördjupning av hamnen sköts via intressebevakning tillsammans med regionen.
2. Noterat.

3. Fartygslederna finns och kommer att finnas anvisade på landskapsplankartan. Under planprocessens gång diskuteras även ifall far-

4. Järnvägen mellan Seinäjoki och Kaskö bör grundrepareras och detta bör beaktas i planen.
5. Vägförbindelsen stamväg 67 till Kaskö bör prioriteras.
6. Exportindustrins möjlighet att verka i landskapet bör prioriteras.

2.14 SÖDRA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

1. Programmet för deltagande och bedömning är generellt sätt saklig och ur det framgår tydligt den information ett program för deltagande och bedömning ska innehålla.
2. I programmet för deltagande och bedömning kunde beskrivas på vilket sätt den nuvarande landskapsförvaltningen och den framtida regionala förvaltningen kan kopplas samman i planprocessen.
3. I programmet för deltagande och bedömning kunde förutses hur NTM-centralens ställning och verksamhetsområde kan ändras i samband med grundandet av de självstyrande områdena.
4. Tillsammans med grannlandskapsförbunden bör man förbereda sig för eventuella ändringar i landskapsgränserna.
5. Landskapsplanens konsekvensbedömning är sakligt beskriven. I programmet för deltagande och bedömning kunde ändå noggrannare beskrivas vad som menas med en fortgående konsekvensbedömningsprocess och på vilket sätt bedömningsinformation tas fram i planprocessens olika skeden.

2.15 MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

1. Programmet för deltagande och bedömning är en bra och täckande helhet, där planläggningens målsättningar och framskridande väl framkommer.
2. Landskapsplanens konsekvenser gällande flera områdeshelheter sträcker sig även över landskapets gränser. Detta har beaktats såväl i landskapsplanens utgångspunkter som i det identifierade behovet av kunskapsun-

leder som bör utvecklas och förbättras ska anvisas i landskapsplanen.

4. Med vilken beteckning järnvägen mellan Seinäjoki och Kaskö ska anvisas i landskapsplanen kommer att diskuteras under planprocessen. En av utgångspunkterna för Österbottens landskapsplan är Österbottens trafiksystemplan 2040 och i den finns Seinäjoki–Kasköbanan med. Men för att Seinäjoki–Kasköbanan i fortsättningen ska trafikerats bör regionen se till att transportmängderna är tillräckligt stora. Ifall banan anvisas som banavsnitt som bör förbättras utreds under planprocessens gång.
5. Stamväg 67 hör till nätverket för riks- och stamvägar och är därvidlag redan prioriterad. Stamväg 67 och järnvägen mellan Seinäjoki och Kaskö bör ses som en helhet.
6. En av landskapsplanens huvudmålsättningar är att Österbotten 2040 ska vara en konkurrenskraftig region och en av dess delmål är att främja näringslivet och därigenom även exportindustrin.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Programmet för deltagande och bedömning kompletteras med en text som beskriver hur den nuvarande landskapsförvaltningen och den framtida regionala förvaltningen kopplas samman i planprocessen ifall Österbottens landskapsplan 2040 inte godkänns innan utgången av 2018.
3. Eftersom målsättningen är att Österbottens landskapsplan 2040 godkänns i slutet av 2018 behåller NTM-centralen sin nuvarande roll i planprocessen. Detsamma gäller ifall godkännandet sker i början av 2019.
4. Kontakt med grannlandskapsförbunden hålls under hela planprocessens gång. Ifall landskapsgränserna ser ut att ändras uppgörs Österbottens landskapsplan för dessa områden i samarbete.
5. En plans konsekvensbedömning är alltid en fortgående process. Varje gång ett val görs, görs det utgående från de olika alternativen konsekvenser. Kapitlet om konsekvensbedömningen kompletteras och förtydligas.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Noterat.

- derlag.
3. Mellersta Österbottens förbund önskar att det täta samarbetet mellan landskapen fortsätter och att Österbottens landskapsplan 2040 även i fortsättningen beaktar Karleby-Jakobstadsregionen som en funktionell områdeshelhet.

2.16 SATAKUNTA FÖRBUND

1. Programmet för deltagande och bedömning är tydligt och beskriver processen väl.
2. I Satakunta är etapplandskapsplan 2 aktuell. Etappplanens teman är energiproduktion (torv, bioenergi och eventuellt vindkraft och solenergi), torvens olika användningsändamål (växttorv, myrskydd och rekreationsanvändning), handel, landskapsområden och byggda kulturmiljöer. Österbottens landskapsplan 2040 och Satakunta etapplandskapsplan behandlar delvis samma teman.
3. De gränskommuner som ligger i Satakunta bör beaktas vid utarbetandet av Österbottens landskapsplan 2040.

2.17 NORRA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

1. Programmet för deltagande och bedömning är grundligt och tydligt skrivet samt planens konsekvensbedömning mångsidig.
2. En rullande landskapsplanering leder till att den gällande landskapsplanen blir mer tydlig för intressenterna men kräver en mer strategisk och översiktlig plan.
3. Bottenvikens kustlandskap har gemensamma målsättningar gällande utvecklingskorridoren och enligt de riksomfattande målen för områdesanvändningen gemensamma förpliktelser gällande landhöjningskusten.
4. Österbottens riktlinjer gällande områdesanvändningen inverkar även norrut via de till TEN-T-nätverket hörande Huvudbanan och riksväg 8. Huvudstråken har inte nämnts i listan över de utredningar som ska göras.
5. I programmet för deltagande och bedömning har man inte förberett sig på den framtida havsplaneringen.

2.18 SASTMOLA KOMMUN

1. Ingenting att anmärka mot programmet för deltagande och bedömning gällande Österbottens landskapsplan 2040

2.19 HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN

1. Inga större anmärkningar på planens utformande.
2. Svenska intressen bör bli beaktade i det kommande arbetet med Österbottens landskapsplan 2040. Detta gäller i synnerhet frågor som berör angränsade områden och

3. Karleby-Jakobstadsregionen och dess framtida funktionalitet beaktas i Österbottens landskapsplan 2040.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Noterat.
3. Gränskommunerna beaktas och utlåtande om programmet för deltagande begärdes från Sastmola kommun.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Målsättningen är att Österbottens landskapsplan 2040 ska bli en mer strategisk plan än den nuvarande landskapsplanen.
3. Noterat.
4. Gällande uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040 finns det för tillfället inte behov av större utredningar gällande riksväg 8 och Huvudbanan. De gjorda utredningarna är tillräckliga och väntar på förverkligande. Interessebevakningen sker på annat sätt.
5. Programmet för deltagande och bedömning kompletteras med en text om havsplanering.

Bemötande:

1. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Målsättningen är att övergå till en rullande landskapsplanläggning. Under denna första planläggningsprocess hinner inte alla teman behandlas. Ett område som inte kommer att behandlas så ingående är havsområdet. I

som kan påverka den svenska havsplaneringen (havsbaserad vindkraft, nya maritima förbindelser).

3. Det finns ett övergripande behov av samarbete i havsplaneringsprocessen. Havs- och vattenmyndigheten tillhandahåller gärna svenskt underlag som kan vara av intresse.

2.20 LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTEN

1. Utvecklingsbilden på sidan 9 i programmet för deltagande och bedömning kunde kompletteras med en textbeskrivning av de kopplingar som är av särskild vikt för den regionala utvecklingen i Österbotten. Dessutom borde begreppen i teckenförklaringen beskrivas i text.
2. I Österbottens landskapsplan 2040 kunde särskilt lyftas gränsöverskridande frågeställningar med behov av mellankommunal och regional samverkan. I detta ingår exempelvis existerande och framtida förbindelse över Kvarken.
3. Österbottens landskapsplanering bör ta hänsyn till de riksintressen och skyddsområden som finns i det svenska havsområdet som gränsar till planområdet. Detta kunde tydliggöras i programmet för deltagande och bedömning.
4. Det borde vara en klarare distinktion mellan mål 2 "en region med en välmående befolkning" och mål 3 "en region med en god livsmiljö".
5. Målsättningen "en region med långsiktiga klimatlösningar" bör specificeras om det handlar om lösningar för begränsad klimatpåverkan, anpassning till konsekvenserna av den pågående klimattförändringen eller dem båda. Ett förslag på formulering är "en region med långsiktiga lösningar för klimatanpassning och begränsad klimatpåverkan".
6. Behov av klimatanpassning tillsammans med översvämningsrisker bör utredas vid uppgörande av Österbottens landskapsplan 2040.

Finland kommer havsplanerna att uppgöras av landskapsförbunden. Österbottens förbund uppgör en gemensam havsplan tillsammans med förbunden i Mellersta Österbotten, Norra Österbotten och Lappland. Denna plan ska vara klar 2021. Med detta som bakgrund är det ändamålsenligt att låta havet bli ett tema för nästa landskapsplan. Men i den utsträckning det görs utredningar och planlösningar som rör havet vid Norra Kvarken görs de i samarbete med Havs- och vattenmyndigheten.

3. Noterat.

Bemötande:

1. Bilden på sidan 9 kommer direkt ur en nationell rapport. Beroende på uppbyggnaden av planbeskrivningen kan bilden beskrivas mer i den.
2. I en landskapsplan behandlas enbart frågor och markanvändning av regional betydelse, dvs. för mer än en kommun. Förbindelser över Kvarken är frågor som därigenom behandlas i landskapsplanen.
3. Målsättningen är att övergå till en rullande landskapsplanläggning. Under denna första planläggningsprocess hinner inte alla teman behandlas. Ett område som inte kommer att behandlas så ingående är havsområdet. I Finland kommer havsplanerna att uppgöras av landskapsförbunden. Österbottens förbund uppgör en gemensam havsplan tillsammans med förbunden i Mellersta Österbotten, Norra Österbotten och Lappland. Denna plan ska vara klar 2021. Med detta som bakgrund är det ändamålsenligt att låta havet bli ett tema för nästa landskapsplan. Men i den utsträckning det görs utredningar och planlösningar som rör havet vid Norra Kvarken beaktas riksintressen och skyddsområden på den svenska sidan.
4. Eftersom Österbottens landskapsplan 2040 förverkligar Österbottens landskapsstrategi 2040 bör målsättningarna vara desamma. Landskapsplanen fokuserar på att skapa de rumsliga förutsättningarna för att målen ska förverkligas. Det finns en tydlig skillnad mellan delmål 2 och delmål 3 även om alla delmål på sätt eller annat är kopplade till varandra.
5. Undermålsättningen ändras till den mer informativa undermålsättningen "en region med långsiktiga lösningar för klimatanpassning och begränsad klimatpåverkan".
6. För Österbotten uppgörs som bäst en klimatstrategi "Energikusten Österbotten 2040". NTM-centralen har kartlagt översvämningsriskerna för alla ådalar i Österbotten. Både klimatstrategin och översvämningsutredningar kommer att ligga till grund för Österbottens landskapsplan 2040.

7. Målsättningen "en region som är kulturellt och socialt hållbar" kunde konkretiseras då flera av de andra målsättningarna skulle platsa inom denna undermålsättning.
8. Det är positivt att Österbottens förbund vill skapa en rullande landskapsplanläggning, vilket kan bidra till mer ändamålsenlig process och en landskapsplan som mer kontinuerligt aktualiseras efter nya förutsättningar.

2.21 LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERNORRLAND

1. Inga synpunkter på innehållet i programmet för deltagande och bedömning.

2.22 UMEÅ KOMMUN

1. De preliminära målen är övergripande och har en tydlig utgångspunkt från de ekonomiska, ekologiska, sociala och kulturella hållbarhetsaspekterna.
2. De föreslagna utredningarna är tillräckliga.
3. En samordning och ett samarbete mellan Österbotten och Västerbotten vad gäller olika rumsliga utredningar som rör havet vid Norra Kvarken är av betydelse (landhöjningen, färjetrafiken, olycksrisker, turism- och besöksnäringen samt flyttfåglar och fladder-möss).
4. Utredarna för Österbottens landskapsplan bör följa utvecklingen av den svenska havsplanen för Bottniska viken.

2.23 INRIKESMINISTERIET

1. Programmet för deltagande och bedömning för Österbottens landskapsplan 2040 är mycket täckande och beaktar det väsentliga.

2.24 FINANSMINISTERIET

1. Har ingenting att uttala sig om.

2.25 NÄRINGS-, TRAFIK- OCH MILJÖCENTRALEN I SÖDRA ÖSTERBOTTEN

1. Programmet för deltagande och bedömning är väl gjort.
2. Planens målsättningar är ändamålsenliga och skapar de rumsliga förutsättningarna för förverkligandet av Österbottens landskapsstrategi 2040. Då det gäller prognoser borde ändå officiell statistik och officiella prognoser användas. Ifall landskapsstrategins målsättningar gällande bl.a. befolkningsmängd skiljer sig från de nationella progno-

7. Beroende på uppbyggnaden av planbeskrivningen kan alla delmål konkretiseras och beskrivas mer ingående.

8. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Noterat.
3. Målsättningen är att övergå till en rullande landskapsplanläggning. Under denna första planläggningsprocess hinner inte alla teman behandlas. Ett område som inte kommer att behandlas så ingående är havsområdet. I Finland kommer havsplanerna att uppgöras av landskapsförbunden. Österbottens förbund uppgör en gemensam havsplan tillsammans med förbunden i Mellersta Österbotten, Norra Österbotten och Lappland. Denna plan ska vara klar 2021. Med detta som bakgrund är det ändamålsenligt att låta havet bli ett tema för nästa landskapsplan. Men i den utsträckning det görs utredningar som rör havet vid Norra Kvarken görs de i samarbete med Västerbotten.
4. Planläggarna på Österbottens förbund är väl medvetna om och följer den svenska havsplaneringsprocessen.

Bemötande:

1. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Österbottens landskapsstrategi 2040 utarbetades i en öppen och interaktiv process. Södra-Österbottens NTM-central deltog i temagrupsarbetet och var representerad i referensgruppen. Landskapsstrategin var även på remiss till ett stort antal myndigheter och andra organisationer och instanser. Österbottens landskapsstrategi 2040 uttrycker landskapets gemensamma utvecklingsvilja.

serna bör detta motiveras ordentligt.

3. Eftersom de riksomfattande målen för områdesanvändningen förnyas är det ändamålsenligt att tidsmässigt knyta an landskapsplanprocessen till detta arbete. Om de nya målen beslutas 2017.
4. Planeringen av en fungerande regionstruktur bör utgå från YKR-data.
5. Målsättningarna gällande en enhetlig samhällsstruktur och kvalitet på livsmiljön förutsätter att planeringen bygger på en motiverad prognos gällande befolkningsutvecklingen.
6. Områden med översvämningsrisk ska beaktas då områden lämpliga för byggande anvisas.
7. Miljöministeriets nya instruktionsbrev om anläggningar som orsakar risk för katastrof bör beaktas. I landskapet finns nya anläggningar som lyder under SEVESO-direktivet.
8. Den nya bullerutredningen gällande Vasa flygplats bör beaktas.
9. För att främja möjligheterna till rekreation vore det bra att utreda tysta områden.

Eftersom landskapsplanen ska förverkliga landskapsstrategin bör målsättningarna naturligtvis vara de samma. Statistikcentralens befolkningsprognos grundar sig på den befolkningsutveckling som varit. Landskapsstrategins befolkningsmål är mer positivt än Statistikcentralens prognos och motiveras speciellt med att energiteknologin och den förnybara energiproduktionen har en betydande potential och en multiplikatoreffekt på hela landskapets befolkning. Eftersom en landskapsplan är en strategisk plan får en liten överdimensionering inte lika stora negativa följder som en mer detaljerad plan. Dessutom är målsättningar och prognoser inte samma sak.

3. Tidsmässigt passar förnyandet av de riksomfattande målen för områdesanvändningen och uppgörandet av landskapsplanen inte ihop. Utkastet till landskapsplanen ska vara klart hösten 2017 då de riksomfattande målen för områdesanvändningen godkänns. Österbottens landskapsplan 2040 utarbetas därför utifrån de nuvarande målsättningarna. Ifall det under uppdateringsprocessen framkommer något viktigt nytt tema eller en stor förändring kan detta beaktas i landskapsplanläggningen beroende på i vilket skede processen är.
4. YKR-materialet kommer att användas som basmaterial i utredningarna om regionstrukturen, centrum- och servicenätverket. YKR-materialet ger främst en bild av nuläget. Österbottens förbund deltar också i projektet Urban Zone 3, som leds av Finlands miljöcentral. I projektet används YKR-materialet för att göra en framtidsprognos av stadsregionernas struktur och resultatet ska också användas i utredningarna gällande centrumnätverket. YKR-materialet är ett viktigt komplement till den eftersträlvade regionstrukturen som togs fram i Österbottens landskapsplan 2030.
5. Eftersom landskapsplanen ska förverkliga landskapsstrategin bör målsättningarna naturligtvis vara de samma. Se svaret ovan.
6. Översvämningsområdena anvisas i landskapsplanen och i samband med översvämningsfrågor beaktas de översvämningsriskhanteringsplaner som uppgjorts för de olika ådalarna.
7. Ministeriets nya instruktionsbrev samt de nya anläggningarna som hör under SEVESO-direktivet beaktas i planläggningen.
8. Den nya bullerutredningen gällande Vasa flygplats beaktas.
9. En utredning gällande tysta områden påbörjades i slutet av 2015 och beräknas vara klar under år 2016. Listan över saker som utreds eller ses över på sida 15 i programmet för deltagande och bedömning kompletteras med denna utredning.

10. Med tanke på målsättningarna gällande kultur- och naturarv, rekreation och naturresurser är det på sin plats att utvärdera de nationellt värdefulla byggda kulturmiljöerna samt kulturhistoriskt eller landskapsmässigt värdefulla vägar och fornminnen.
11. Gällande naturskydd borde i landskapsplanen säkerställas bevarandet av naturvärdena i enlighet med det förslag arbetsgruppen för myrskyddsprogrammets komplettering gett. I planprocessen bör utredas i vilken mån de nationellt värdefulla myrarna i planen kan anvisas som skyddsområden. I samband med utredandet av naturskyddsområden på landskapsnivå är det skäl att granska METSO- objekt och motsvarande kompletteringar av äldre nätverk av skyddsområden.
12. Uppdateringsinventeringen gällande vårdbiotoper torde påbörjas 2016/2017.
13. Beaktande av de ekologiskt betydelsefulla enhetliga naturområdena förutsätter särskild kunskap om var landhöjningskustens mest vidsträckta och mångsidiga naturobjekt samt enhetliga skogsområden finns.
14. En av målsättningarna för Österbottens landskapsplan är ett landskap som är självförsörjande på energi och där all energi produceras ur förnybara energikällor. Ur programmet för deltagande och bedömning framkommer inte om detta gäller endast produktion av el och värme eller också trafikbränslen. Gällande energiproduktionens mångsidighet skulle det vara bra att granska alternativ energiproduktion så täckande som möjligt.
15. Eftersom alla föreslagna vindkraftsområden inte fastställdes och vindkraftsplanläggningen går vidare i kommunerna, finns det behov av att ännu granska placeringen av vindkraft.
16. Vid uppgörandet av landskapsplanen ska beaktas de områdesbehov som energi- anläggningar som använder förnybara och avfallsbaserade bränslen har. Energisystemen och logistiken (bioterminaler) borde i mån av möjlighet beaktas i planläggningen.
17. Vid uppgörandet av landskapsplanen bör YKR-data användas vilket inte gjordes vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2030.
10. De nationellt värdefulla kulturmiljöerna förs över till landskapsplanen i enlighet med de nationella programmen. Fornminnena införs i landskapsplanen enligt Museiverkets register och förslag till fornminnen som är viktiga på riks- eller landskapsnivå.
11. Myrskyddsprogrammet och myrskyddsarbetsgruppens förslag gällande komplettering av myrskyddet behandlas under planprocessen. Uppdaterandet av olika naturskyddsprogram behandlas under planprocessen.
12. Uppdateringen av vårdbiotoperna förs in i landskapsplanen då stadsrådet har tagit ett principbeslut gällande uppdateringsinventeringen.
13. En av landskapsplanens målsättningar är att trygga samhällsstrukturens ekologiska struktur. Österbottens förbund tar emot all GIS-data som finns att tillgå.
14. Målsättningen gäller främst produktion av el och värme. Då det gäller trafiken är målsättningen att minska användningen av fossila bränslen och öka andelen kollektivtrafik. Alternativ energiproduktion kommer att granskas vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040.
15. Österbottens landskapsplan 2030, etapp 2 skapar förutsättningar för att uppnå landskapets målsättning gällande vindenergi. Således kommer regionalt betydande vindkraftsområden inte att vara ett tema denna gång. En justering av avgränsningarna av vindkraftsområdena kan eventuellt bli aktuell som en följd av utredningen av tysta områden i landskapet.
16. Enligt den utredning som ligger till grund för Österbottens landskapsplan 2030, etapp 2 behövs i landskapsplanen inga nya områdesreserveringar för energianläggningar. Enligt utredningen "Bioenergi och logistik" från 2014 finns det i landskapet Österbotten inte behov av terminaler. Lagring i större skala finns på användningsplatsen och lagring i mindre skala i närheten av utvinningsplatsen. Energisystemen granskas däremot. Programmet för deltagande och bedömning uppdateras till denna del.
17. YKR-materialet kommer att användas som basmaterial i utredningarna om regionstrukturen, centrum- och servicenätverket. YKR-materialet ger främst en bild av nuläget. Österbottens förbund deltar också i projektet Urban Zone 3, som leds av Finlands miljöcentral. I projektet använder man sig av YKR-materialet för att göra en framtidsprognos av stadsregionernas struktur och resultatet ska också användas i utredningarna gällande centrumnätverket. YKR-materialet är ett viktigt komplement till den eftersträfvade regionstrukturen som togs fram i Österbottens landskapsplan 2030.

18. För centrum- och servicenätverksutredningen borde handelsutredningen uppdateras.
19. Vid uppgörandet av landskapsplanen och i trafiksystemplaneringen blir det en utmaning att sammanjämka behoven hos de växande stadsregionerna och den glest bebodda landsbygden så att alla känner sig jämlikt behandlade.
20. Förutom landskapets interna förbindelser bör nationella och internationella förbindelser som sträcker sig över landskapets gränser samt förbindelser från inlandet till hamnarna och från hamnarna till utlandet beaktas.
21. Hur trafikens digitalisering kan nyttjas vid utvecklingen av landskapet borde granskas.
22. Rekreationsområdena borde utredas så att landskapets centrala mål om välmående befolkning och miljö främjas.
23. I planering av markanvändningen är det nödvändigt att beakta dagvatten. Landskapsplanens planeringsbestämmelser kan ålägga kommunerna att i sin planering förbereda sig för extrema väderlekar samt utreda och beakta markanvändningens konsekvenser för dagvattnen.
24. Behovet av att för landskapsplanen uppgöra en utvecklingsplan för vattenförsörjningen för hela landskapet bör övervägas.
25. Det finns ett behov av att utvärdera de gällande landskapsplanernas och den tidigare regionplanens grad av förverkligande och inverkan på landskapets utveckling. På basen av denna utvärdering kan uppgörandet av Österbotten landskapsplan 2040 riktas så att den förverkligas bättre.
26. Trafiksystemplanen 2040 bör eventuellt uppdateras till följd av ny markanvändning och planering.
27. Österbottens förbunds målsättning att övergå till en rullande landskapsplanläggning är motiverad och ändamålsenlig.
28. Myndighetssamarbetet är en viktig del av planläggningsprocessen och det lokala samarbetets betydelse stärks då landskapsplanerna inte längre fastställs. Myndighetsmötena spelar en central roll vid samarbetet mellan landskapsförbunden och övriga myndigheter.
18. I utredningarna gällande centrum- och servicenätverket sätts fokus på centrum och byar och den service (främst offentlig service) som finns. Dessutom fastställs kriterierna för olika bybeteckningar. Detta kommer i första hand att ske via GIS-analyser och diskussioner med kommunerna. Gällande stora detaljhandelsenheter är utgångspunkten de handelsområden som finns i Österbottens landskapsplan 2030. Målsättningen är att göra trafikförbindelserna och då särskilt kollektivtrafikförbindelserna till dessa områden mer smidiga. Österbottens förbund anser inte att handelsutredningen från 2010/2011 behöver uppdateras, eftersom förändringarna i handeln inte har varit så stora. Kommunerna har heller inte önskat att handeln skulle vara ett centralt tema vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040.
19. Jämlik behandling är en av utgångspunkterna för all planläggning och är alltid en utmaning.
20. Vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan beaktas och behandlas lokala, regionala, nationella och internationella trafikförbindelser.
21. I mån av möjlighet kommer trafikens digitalisering att beaktas i planeringsprocessen.
22. Rekreationsområden och därtill hörande nätverk som en del av det heltäckande grönområdesstrukturen, dit även bl.a. naturskyddsområden, världsarvsområdet och större enhetliga skogsområden hör, utreds och behandlas i planprocessen. En viktig fråga gällande rekreation är hur vi år 2040 rekreerar oss.
23. Dagvattenhanteringen är en del av översvämningsriskhanteringen och kommer därmed att beaktas i planprocessen.
24. Behovet av att uppgöra en utvecklingsplan för vattenförsörjningen utreds i början av planprocessen.
25. En utvärdering av Österbottens landskapsplan 2030 och till vissa teman även av regionplanen kommer att ligga som grund vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040.
26. Österbottens trafiksystemplan 2040 och dess målsättningar utgör en av utgångspunkterna för Österbottens landskapsplan 2040. Trafiksystemplanen och dess förverkligande utvärderas kontinuerligt och uppdateras vid behov.
27. Noterat.
28. Noterat.

2.26 NÄRINGS-, TRAFIK- OCH MILJÖCENTRALEN I ÖSTERBOTTEN

1. Målsättningarna är de riktiga och utredningarna är sakliga.
2. Utredningar gällande energiklustret, utvecklandet av jordbruket och internationalisering bör betonas.

2.27 NÄRINGS-, TRAFIK- OCH MILJÖCENTRALEN I EGENTLIGA FINLAND

1. Har inget att anmärka mot programmet för deltagande och bedömning.

2.28 MUSEIVERKET

1. Landskapsstrategins målsättningar gällande kulturarv bör understödjas och främjas.
2. De största bristerna i de uppdaterade utredningarna gäller det nyaste byggnadsbeståndet. Detta utredningsarbete borde fortsätta, så att landskapets värdefulla kulturarv kan beaktas så mångsidigt som möjligt.
3. Österbottens förbund borde undersöka möjligheterna att göra uppdateringsinventeringar gällande fornminnen. Utredningarna bör vara sådana att landskapsplanens konsekvenser för det äldsta lagret av kulturmiljön på basen av dem på ett tillförlitligt sätt kan bedömas. Med hjälp av utredningar bestäms vilka områdeshelheter eller enskilda objekt anvisas på plankartan och vilka i bilagor.
4. Kulturarvet under havet kunde till lämpliga delar införlivas i utredningen om värdefulla historiska platser.
5. Vid koordineringen av myrarnas olika användningsbehov bör vid sidan av torvtäkt även behandlas myrskydd och rekreation. I detta sammanhang bör även myrarnas eventuella kulturarv beaktas.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Enligt landskapsplanens målsättningar ska Österbotten år 2040 vara en region där regionstrukturen främjar näringslivet såväl i tätorterna som på landsbygden. En viktig näringsgren på landsbygden är jordbruket. En utredning gällande jordbruket i Österbotten 2040 uppgörs 2016. -En annan viktig målsättning är att Österbotten år 2040 ska vara en region där områdets särdrag värderas, utvecklas och lyfts fram samt en region som är självförsörjande på energi och där all energi produceras ur förnybara energikällor. För att denna målsättning ska uppnås bör landskapsplanen skapa förutsättningar för att energiklustret och internationaliseringen utvecklas.

Bemötande:

1. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Österbottens förbund är av samma åsikt. Men att inventera det moderna kulturarvet är en omfattande uppgift och förbundet har just nu inte de resurser som krävs. Förbundet deltar gärna i en inventering där kostnaderna delas mellan olika aktörer.
3. Att inventera fornminnen i hela landskapet Österbotten är en tidskrävande uppgift. Österbottens förbund har inte de resurser denna inventering kräver och anser att den uppgiften bör skötas av Museiverket. Fornminnena införs i landskapsplanen enligt Museiverkets register och förslag till fornminnen som är viktiga på riks- eller landskapsnivå.
4. Att inventera kulturarvet under havsytan är en resurskrävande uppgift. Österbottens förbund har inte resurser till detta.
5. Österbottens förbund går in för en rullande landskapsplanläggning som rullar på i cykler på fyra år. Användning av myrmarker är ett tema som kräver omfattande, tidskrävande och kostsamma utredningar. Eftersom Österbottens förbund för tillfället inte har de resurser som behövs behandlas temat eventuellt i den rullande landskapsplaneringens nästa fas, vilket i praktiken betyder att utredningarna bör påbörjas år 2018.

2.29 TRAFIKVERKET

1. Det är ändamålsenligt att uppgöra landskapsplanen som en översiktig och strategisk plan som koncentrerar sig på frågor på regional och landskapsnivå.
2. Till grund för landskapsplanlösningarna ska ligga en väl motiverad befolkningsprognos.
3. Eftersom bedömningen av landskapsplanens konsekvenser är en kontinuerlig process kan alla utredningsbehov inte vara kända på förhand.
4. Landskapsplanens konsekvenser ska bedömas för hela det området som påverkas av landskapsplanen. Utredningar gällande handel, hamntrafik och andra trafikleder borde granska ett område som sträcker sig till grannlandskapen och längre och kan göras genom att uppdatera utredningarna gällande hamnar.
5. Hamnarnas roll i Österbotten samt den utrikes gods- och persontrafik de möjliggör kunde utredas med beaktande av de utvecklingsmöjligheter de ger men också av de risker en ökad trafik för med sig.
6. En granskning över landskapsgränserna är motiverad för att trafiklösningarna ska passa ihop med övriga landskaps landskapsplaner.
7. De viktigaste trafiklederna som leder till Vasa hamn borde granskas i sin helhet för landskapsplanen.
8. Vasa regionens region- och samhällsstruktur, trafikarrangemang och handeln kan kräva en uppdatering.
9. Seinäjoki–Kasköbanans ställning i det finländska bannätverket bör granskas med hjälp av uppdaterade uppgifter.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Österbottens landskapsstrategi utarbetades i en öppen och interaktiv process och uttrycker landskapets gemensamma utvecklingsvilja. Eftersom landskapsplanen ska förverkliga landskapsstrategin bör målsättningarna naturligtvis vara de samma. Landskapsstrategins befolkningsmål är mer positivt än Statistikcentralens prognos och motiveras speciellt med att energiteknologin och den förnybara energiproduktionen har en betydande potential och en multiplikatoreffekt på hela landskapets befolkning.
3. Tanken med en rullande planläggningsprocess är just den att ifall det under planprocessens gång uppstår ett behov av en viss utredning, så kan den utredningen och det tema som utredningen hör till behandlas under nästa planprocess.
4. Landskapsplanens konsekvenser bedöms alltid för hela det område som planlösningar har konsekvenser för. Detta område varierar beroende på temat, men valda trafiklösningar har naturligtvis konsekvenser för ett stort område. Utredningen "Suomen satamien takamaaselvitys" gjordes 2014 på kommunikationsministeriets initiativ. I samband med projektet Midway Alignment of the Bothnian Corridor har flera rapporter och undersökningar gjorts gällande Kvarken Hamnar (Vasa och Umeå hamn), deras gods- och persontrafik samt utvecklingen av dem. Österbottens förbunds resurser är mycket begränsade och måste sättas på de mest nödvändiga utredningarna. Måläret för Österbottens trafiksystemplan är 2040 och utgör som sådan en utgångspunkt för Österbottens landskapsplan 2040.
5. Se svaret ovan.
6. Landskapsplanen uppgörs i samarbete med grannlandskapsförbunden, vilket eliminerar risken för konflikter gällande markanvändningen i gränsområdet.
7. Se svaret ovan. Dessutom uppgörs som bäst en konsekvensbedömning gällande trafikförbindelserna till Vasa hamn. Trafikförbindelserna har också granskats i Österbottens trafiksystemplan 2040. Men behov av förbindelser i allmänhet, inkl. järnvägsförbindelserna kommer att granskas ytterligare under planprocessen i de regionala trafikarbetsgrupperna. Detta gäller alla hamnar i Österbotten.
8. Österbottens regionstruktur granskas, likaså hur det scenario för regionstrukturen som Österbottens landskapsplan 2030 bygger på har förverkligats. Dessutom görs utredningar gällande centrum- och servicenätet.
9. En utredning gällande utvecklingspotentialen av Seinäjoki–Kasköbanan färdigställ-

10. Anvisning av logistikplatser bör grunda sig på tillräckliga utredningar. Det skulle kanske också vara skäl att fundera på ifall logistikområden i vissa fall kunde anvisas i landskapsplanen med en beteckning för industri- eller lagerområde.
11. Hur affärer och annan verksamhet som generar mycket trafik tryggt och smidigt ska anslutas till landsvägsnätet bör utredas.
12. Prioritering av det lägre vägnätet hör inte direkt till landskapsplanläggningen eftersom den inte löser regionala frågor.
13. Ifall nya vindkraftsområden placeras till havs eller vid kusten nära hamnar, bör placeringen av dessa diskuteras med trafikverkets fartygsenhet redan i början av planeringen.
14. Förändringarna i markanvändnings- och bygglagen 1.2.2016 gällande landskapsplanläggning bör beaktas i planläggningsprocessens olika skeden.
15. Trafikverket ska beredas möjlighet att i fortsättningen delta i planeringsprocessen förutom vad gäller hörande även i god tid innan planutkastet eller planförslaget läggs fram.
16. Beslutet att planen godkänns ska utan dröjsmål skickas till Trafikverket.

2.30 FINLANDS SKOGSCENTRAL, SÖDRA SERVICEOMRÅDET

1. Programmet för deltagande och bedömning är komplett och väl gjort.
2. Det är positivt att planen är rullande och kan modifieras vid behov.
3. Österbottens Svenska Producentförening (ÖSP) och Österbottens skogsvårdsförening borde inkluderas i listan över "Myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen".
4. De preliminära målen är relevanta.
5. Ur skogsbrukets synpunkt är utredningarna och markanvändningen för naturresurser, trafik och logistik, primärnäringar och energiförsörjning av intresse, speciellt bioenergi och logistik, regionalt betydelsefulla områden för skogsbruk, regionalt betydelsefulla vindkraftsområden och kraftöverföring från regionalt betydelsefulla vindkraftsområden till stamnätet. I dessa har Skogscentralen mervärde att ge och önskar samarbeta.
6. En bedömning av planens konsekvenser för skogsbruket och dess verksamhetsmöjligheter borde göras.

des 2015. Trafikminister Risikko lovade att kommunikationsministeriet skulle påbörja en tilläggsutredning gällande en ökning av trafikmängderna. Enligt kommunikationsministeriet (01/2016) påbörjas inte denna utredning och ifall en utredning görs så granskas även indragningen av banan som ett alternativ. Just nu finns inget sådant behov utan regionen ska ges en möjlighet att utveckla trafiken på Seinäjoki–Kasköbanan.

10. I Österbottens landskapsplan finns anvisat två terminaler för landtrafik LM, en i Vasaregionen och en i Jakobstadsregionen. Dessa beteckningar ses över i planprocessen.
11. Ifall det i landskapsplanen anvisas markanvändning som förorsakar mycket trafik utreds anslutningen till befintligt vägnät samt konsekvenserna för trafiken.
12. Utredningen gällande prioriteringen av det lägre vägnätet är en utredning med direkt koppling till landskapsplanläggningen och hur den framtida markanvändningen ska planeras. T.ex. primärproduktionen är beroende av det lägre vägnätet.
13. Nya havsbaserade vindkraftsområden eller vindkraftsområden vid kusten kommer knappast att anvisas i Österbottens landskapsplan 2040. Men i så fall sker det i samarbete med Trafikverket.
14. Österbottens landskapsplan 2040 uppgörs i enlighet med de nya paragraferna i markanvändnings- och bygglagen.
15. Noterat.
16. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Noterat.
3. Listan över "myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen" kompletteras med Österbottens Svenska Producentförening (ÖSP) och Österbottens skogsvårdsförening.
4. Noterat.
5. Österbottens förbund kommer att samarbeta med Skogscentralen vid utförandet av de i utlåtandet uppräknade utredningar. Utredningarna gällande bioenergi och logistik, regionalt betydelsefulla vindkraftsområden och kraftöverföring är dock redan gjorda.
6. Planens konsekvenser för skogsbruket och dess verksamhetsmöjligheter kommer att bedömas.

7. Landskapsplanen borde utgå från ett bioekonomiskt perspektiv som väver samman näringarna som baserar sig på landskapsplanens naturresurser.

2.31 GEOLOGISKA FORSKNINGSCENTRALEN

1. Ett hållbart naturresursbruk för att trygga områdets näringslivs- och energistruktur utgör en central del av planens allmänna målsättningar. Uppmärksamhet bör alltså fästas vid en täckande planering av naturresursbruket.
2. GTK:s datamaterial är heltäckande för området och bör användas vid uppgörandet av planen och de utredningar som det förutsätter.
3. Stenmaterial och grundvatten har som helhet väl beaktats i programmet för deltagande och bedömning .
4. Sura sulfatjordar borde beaktas i planeringen och planläggningen. I denna granskning kunde även beaktas den optimala placeringen av för landskapet nödvändig torvtäkt, så att produktionen av både energitorv och av växt- och miljötorv kan tryggas.
5. Även geoenergi bör beaktas i energiproduktionsgranskningen.
6. En utredning om landskapets malmpotential borde göras utgående från den information som finns. Zoner med mineralpotential bör beaktas i planen på ett sätt som stöder gruvsektorns utvecklingsmöjligheter.

2.32 SVENSKA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND FÖR UTBILDNING OCH KULTUR

1. Vid det fortsatta arbetet med Österbottens landskapsplan är det skäl att notera vikten av möjligheterna till högklassig utbildning på alla nivåer samt värna om de kulturinstitutioner som finns.
2. En befolkningsgrupp som bör tas med i arbetet är studerande i andra stadiets utbildning. I det fortsatta arbetet kan kontakt tas till Yrkesakademien i Österbotten, Optima och Vasa yrkesinstitut för att utröna möjligheterna att få studerande engagerade i samhällsbygget.

7. Landskapsplanen kommer att bygga på någon form av en bioekonomisk analys. Hur omfattande analysen är och hur den kommer att genomföras kan inte ännu i detta skede svaras på.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Noterat.
3. Noterat.
4. Sura sulfatjordar beaktas i den mån det finns tillgängligt och färdigt analyserat material. Österbottens förbund går in för en rullande landskapsplanläggning som rullar på i cykler på fyra år. Torvtäkt är ett tema som kräver omfattande, tidskrävande och kostsamma utredningar. Österbottens förbund har för tillfället inte de resurser som behövs. Vid diskussioner med landskapets kommuner har torvtäkt inte heller lyfts fram som ett akut tema. Med detta som bakgrund behandlas temat torvtäkt eventuellt i den rullande landskapsplaneringens nästa fas, vilket i praktiken betyder att utredningarna bör påbörjas år 2018.
5. Geoenergipotentialen behandlades redan i Österbottens landskapsplan 2030, etapp 2 gällande förnybara energiformer. Där konstateras att geoenergipotentialen är stor och kan utgöra ca en tredjedel av energiproduktionen i Österbotten 2030. Dessa uppgifter granskas i planprocessen.
6. En utredning om landskapets malmpotential kan göras utgående från den information som finns.

Bemötande:

1. Utbildning och kultur beaktas i uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040. En landskapsplan är kanske ändå inte ett så användbart verktyg då det gäller att säkra tillgången till utbildning och främja kulturarbetet.
2. P.g.a. begränsade resurser måste den mer ingående dialogen begränsas till en viss befolkningsgrupp. Denna gång valdes ungdomar från Jakobstads gymnasium och Vasa yrkeshögskola. Tanken är att också skapa en medborgararena med representanter för olika befolkningsgrupper bl.a. ungdomar. Här har vi vänt oss till Vasa universitet och Åbo Akademi, där man kan studera samhällsplanering.

2.33 AKTION ÖSTERBOTTEN R.F.

1. Programmet för deltagande och bedömning för Österbottens landskapsplan 2040 är väl utformat och tar fasta på flertalet punkter som Aktion Österbotten r.f. arbetar för.
2. Det är positivt att man tagit fasta på samverkan mellan stad och landsbygd, eftersom även landsbygden producerar välfärd och är en levnadsmiljö där nya och framtida innovationer uppstår.
3. Det är värdefullt att man ser de ekonomiska regionerna var för sig eftersom de har olika styrkor och behov för att vi ska ha ett framgångsrikt och energiskt Österbotten i framtiden.
4. I beredningsarbetet kunde man ta fasta på att Österbotten är ett mångkulturellt landskap i framtiden, där vi på ett framgångsrikt sätt lyckats integrera och ta tillvara den fulla tillväxtpotential som dagens flyktingströmmar tillför vår region.
5. Aktion Österbotten r.f. ser fram emot att få medverka i det beredningsarbetet.

2.34 VAPO OY

1. Ifall de delområden som ingår i landskapsplanen planeras väl ger det en god grund för en ökning av landskapets livskraft och hållbar utveckling.
2. Landskapsplanen som konkretiserar de riksomfattande målen för områdesanvändningen och landskapsprogrammet ska utgöra det huvudsakliga verktyget vid styrning av markanvändningen.
3. Planen bör uppgöras så att intressenterna aktivt kan vara med i arbetet.
4. Torvtäkt bör bättre beaktas vid planeringen av användningen av landskapet Österbottens naturtillgångar. Landskapets befintliga torvtäktområden och potentiella nya täktområden bör anvisas med områdesreserveringar för torvtäkt. Med beaktande av Österbottens ställning som en potentiell produktionsregion för miljötorv, bör vid sidan om helt utdikade myrar även delvis utdikade myrar i naturtillstånd av klass 2–3 anvisas som områden för torvtäkt. Delvis utdikade myrar ses i praktiken som nödvändiga för produktion av högkvalitativ torvströ och växttorv.
5. För att planen ska vara lättförståelig är användningen av endast SL-beteckning att föredra framom LUO-beteckningen då det gäller skyddsområden. LUO-beteckningen uppfattas i allmänhet som problematisk pga. problem gällande tolkningen av beteckningens rättsverkan.
6. Vid planering av planreserveringar för skyddsobjekt bör ett snabbt skydd av området samtidigt säkerställas. Samtidigt bör det

Bemötande:

1. Noterat.
2. Noterat.
3. Noterat.
4. En av landskapsplanens målsättningar är att Österbotten år 2040 är en region där alla invånare behandlas jämlikt och som är tillgänglig för alla. Förhoppningen är att det mångkulturella ska synas dels i beredningsarbetet och i planlösningen.
5. Österbottens landskapsplan kommer att utarbetas i ett brett samarbete dit Aktion Österbotten r.f. önskas välkommen.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Noterat.
3. Österbottens landskapsplan 2040 uppgörs i samarbete med sakkunniga och övriga intresserade.
4. Österbottens förbund går in för en rullande landskapsplanläggning som rullar på i cykler på fyra år. Torvtäkt är ett tema som kräver omfattande, tidskrävande och kostsamma utredningar. Österbottens förbund har för tillfället inte de resurser som behövs. Vid diskussioner med landskapets kommuner har torvtäkt inte heller lyfts fram som ett akut tema. Med detta som bakgrund behandlas temat torvtäkt eventuellt i den rullande landskapsplaneringens nästa fas, vilket i praktiken betyder att utredningarna bör påbörjas år 2018.
5. Noterat.
6. Noterat.

säkerställas att markägarnas ekonomiska förluster blir ersatta.

7. Landskapsplanering är i bästa fall en öppen och transparent process, där både miljöaspekter och näringslivets verksamhetsbetingelser beaktas samt där de ekonomiska, kulturella och sociala konsekvenserna bedöms.
8. Planeringen av nya områden för torvtäkt bör ske i samarbete med torvproducenterna. Vapo Oy meddelar sitt intresse att delta i uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040.

2.35 FINGRID

1. Har inget att anmärka mot innehållet i programmet för deltagande och bedömning.
2. Fingrid utreder tillsammans med Sveriges stamnätsbolag utvecklandet av kraftöverföring mellan Finland och Sverige. Ett av scenarierna som granskas är en ny havskabel mellan Finland och Sverige i Kvarken.

7. Noterat.

8. Noterat.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Ifall utredningarna visar att det finns ett förbindelsebehov från Finland till Sverige i Kvarken anvisas det i landskapsplanen.

Sammandrag av åsikterna och deras bemötanden

3.1 VASA ELEKTRISKA

1. Landskapsplanens utgångspunkter är i det stora hela bra.
2. Energimarknaderna är globala och elmarknaden nordisk, varför en regions energilösningar inte borde avgränsas geografiskt. Regional självförsörjning bör strykas ur målsättningarna. För att garantera en försörjningssäkerhet i olika krissituationer är det viktigt med en nationell självförsörjning. På landskapsnivå finns inte motsvarande säkerhetsrisker och krav på en självförsörjning på landskapsnivå kan leda till investeringar av icke konkurrenskraftiga lösningar.
3. I Österbotten lönar det sig att i första hand satsa på energilösningar, som är konkurrenskraftiga även i förhållandet till Europa och hela världen.
4. Målsättningen bör även vara en tillräcklig energieffekt, så att vi klarar av toppbelastningssituationer utan stora förluster.
5. Trafikens digitalisering kan i framtiden leda till en kraftigt ökad personbilstrafik.

3.2 VASA ELNÄT

1. I planen bör beaktas de ändrings- och utvidgningsbehov områdesutvecklingen medför för elnätet.

3.3 VASA VATTEN

1. Den eventuella stomvattenledningen mellan Kurikka och Vasa bör beaktas i landskapsplanen. Den preliminära linjedragningen blir klar i landskapsplanens godkännandefas. Målsättningen är att grundvattnet kan användas i Vasa 2025.
2. Vasa Vatten deltar gärna i utredningar gällande vattenförsörjning.

3.4 KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

1. Planläggning ska främja konkurrens och miljötillståndprocesserna bör bli lättare.
2. Planeringsbesluten får inte gynna större aktörer på bekostnad av de mindre. Även för de mindre företagen bör det finnas bra affärsplatser och kontor.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Målsättningen är att Österbottens landskapsplan ska skapa de rumsliga förutsättningarna för ett självförsörjande landskap gällande energiproduktion och att all energi produceras ur förnybara energikällor. Denna målsättning står inte i konflikt med Vasa Elektriskas åsikt.
3. Energiförsörjningen behandlas ur ett möjligt brett perspektiv med den kunskap och de resurser det finns att tillgå.
4. Noterat.
5. Det är svårt att förutse vilka konsekvenser digitaliseringen kan ha för markanvändningen i allmänhet och trafiken i synnerhet. Under planprocessen utreds detta i den mån det är möjligt och med de resurser som finns att tillgå.

Bemötande:

1. Landskapsplanens konsekvenser för elnätet beaktas i planprocessen.

Bemötande:

1. Den eventuella stomvattenledningen mellan Kurikka och Vasa beaktas och anvisas i landskapsplanen med en ändamålsenlig beteckning.
2. Noteras.

Bemötande:

1. Att främja näringsbetingelserna och utvecklingen av en fungerande konkurrens är enligt markanvändnings- och bygglagen en av utgångspunkterna vid all planläggning. Miljötillståndprocesserna kan landskapsplanläggningen inte påverka.
2. En av landskapsplanläggningens utgångspunkter är en jämlik behandling, även av företagare. I landskapsplanen anvisas områden för arbetsplatser och industri av regional

3. Följande punkter i landskapsöversiktens strategiska tyngdpunkter är viktiga:
 - mångsidigt näringsliv, där även områdets starka aktörer beaktas
 - högklassig innovationsverksamhet
 - fungerande förbindelser, här särskilt nyttjande av digitaliseringen
 - tillräckligt med kunnig arbetskraft
 - en balanserad utveckling av regionstrukturen för att stärka konkurrenskraften och den nationella statusen
 - en regionstruktur som i första hand grundar sig på områdenas egna styrkor
 - en flerkärnig och nätverksbaserad regionstruktur som bygger på goda kommunikationer
 - nätverk, verksamhetsmodeller och -miljöer som utvecklar internationalisering och mångkulturell verksamhet
 - aktörer inom olika branscher och i olika områden som har förstått företagsamhetens särdrag och de möjligheter en ökning av den medför
 - goda förutsättningar för företagen att växa och bli internationella
 - förminskad skillnad i välmående, hälsa och bildning för att undgå ojämlikhet
 - fungerande, trygg och trivsamt livsmiljö
 - innovationsverksamhet som bottnar i kunnande
 - fasta datatrafikförbindelser och digitaliserad service
4. Flaskhalsar i det Europeiska TEN-T-kärnnätet bör elimineras och den gränsöverskridande trafiken bör utvecklas.
5. En fungerande trafiksystemplan och en fungerande logistik samt en balanserad utveckling av regionstrukturen är förutsättningar för landskapets utveckling. Säkrandet av verksamhetsbetingelserna för och utvecklandet av Kronoby flygplats är en utgångspunkt för en positiv utveckling av näringslivet.
6. Områdets företagare bör höras mer i markanvändnings- och tomtöverlåtningsprocesser.

3.5 ANDELSLAGET SOLRUTTEN

1. De preliminära målen för Österbottens landskapsplan förefaller vara de riktiga.
2. De planerade utredningarna förefaller vara de rätta.
3. Infrastrukturen till sjöss bör ges prioritet i landskapsplaneringen och Andelslaget Solrutten önskar därför kunna vara nära knutet till planeringsprocessen.

betydelse enbart med en områdesavgränsning. Det är i den kommunala planläggningen tomtstorleken mm. fastställs.

3. Österbottens landskapsstrategis tyngdpunkter och målsättningar är även landskapsplanens målsättningar. Landskapsplanen skapar de rumsliga förutsättningarna för att de ovan uppräknade målsättningarna kan uppnås.
4. Noterat.
5. Österbottens förbund arbetar ständigt tillsammans med andra aktörer för utvecklandet av trafiknätet och logistiken. Målsättningen är att Karleby-Jakobstads flygplats finns kvar och utvecklas för att säkra en positiv utveckling av näringslivet.
6. De olika företagarföreningarna har uppmanats att ge sina åsikter om programmet för deltagande och bedömning. Företagarna kommer att vara representerade i en referensgrupp och i en medborgararena som ska bildas. Tomtöverlåtningsprocesserna är på kommunernas bord.

Bemötande:

1. Noterat.
2. Noterat.
3. En utredning över fiske- och småbåtshamnar uppgörs till grund för landskapsplanen. Tanken är att i landskapsplanen anvisa ett nätverk av hamnar med regional betydelse.

3.6 STEFAN MANNSEN

1. Koncentrationstanken, satsningen på tätorterna och bostadsområden i anknäytning till tätorterna är en genomgående tanke i programmet för deltagande och bedömning. Riktningen är sådan att man medvetet går in för att låta en stor del av landsbygden "försvinna". Där glesbygd nämns är det främst i rekreationssammanhang.
2. Kollektivtrafiken berörs ytligt, men borde man inte då specifikt ta med riksåttans skick, kustbanan osv. I dagens läge är möjligheterna att använda kollektivtrafik synnerligen begränsade för en stor del av befolkningen.
3. Energiproduktionen nämns, men borde man försöka få med satsning på bioenergianläggningar, specifikt i Sydösterbotten torde det finnas goda möjligheter bara någon skulle våga satsa.
4. Andra stadiets utbildning nämns väldigt litet, yrkesutbildningen inte alls. Ungdomarna ska tas med, men ingen från yrkesutbildningen på andra stadiet, många av dessa ungdomar ska ju i framtiden vara t.ex. våra bygare.
5. Vilken betydelse räknar man med att jordbruket får i framtiden?

Bemötande:

1. Målsättningen är att landskapet Österbotten är en konkurrenskraftig region med en välmående befolkning och en god livsmiljö. Enligt delmålen ska regionen ha en regionstruktur som främjar näringslivet såväl i tätorterna som på landsbygden och vara en region där stad, tätort och landsbygd samverkar och erbjuder mångsidiga boendemöjligheter. Inget av delmålen leder till att befolkningen koncentreras till tätorterna och att landsbygden "försvinner".
2. Det är svårt att få kollektivtrafiken att fungera i Österbotten förutom i Vasa och eventuellt i Jakobstad. Trots detta är en fungerande kollektivtrafik som minskar privatbilismen en av målsättningarna för all planering. Riksåttans skick och kustbanan är sådant som diskuteras i trafiksystemarbetsgruppen. För att kustbanan ska kunna tas med i landskapsplanen bör hela landskapet vara enigt om att det är en av de absolut viktigaste trafikåttningarna i Österbotten. Dessutom bör dess samhällsmässiga nytta utredas.
3. Bioenergi utredas i Österbottens landskapsplan 2030, etapp 2 gällande förnybara energikällor. Utredningen visade att det finns en stor bioenergipotential i Österbotten och att en tredjedel av all energi kan vara bioenergi. Men dessa bioenergianläggningar är till sin storlek så små att de inte behöver anvisas i en landskapsplan.
4. Utbildning är inte ett huvudtema i landskapsplanläggningen, eftersom landskapsplanen kanske inte är det mest lämpliga instrumentet då det gäller att säkra utbildningen i landskapet. P.g.a. begränsade resurser måste den mer ingående dialogen begränsas till en viss befolkningsgrupp. Denna gång valdes ungdomarna och Jakobstads gymnasium och Vasa yrkeshögskola. Tanken är att också skapa en medborgararena med representanter för olika befolkningsgrupper bl.a. ungdomar. Här har vi vänt oss till Vasa universitet och Åbo Akademi, där man kan studera samhällsplanering.
5. Till grund för Österbottens landskapsplan 2040 utreds jordbruket och dess ställning i Österbotten 2040.

**Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto**

Sandögatan 6 - Hietasaarencatu 6
PB - PL 174, 65101 Vasa - Vaasa
Tfn - Puh. 06 320 6500

www.obotnia.fi
www.facebook.com/obotnia
info@obotnia.fi